

ACADEMIA ROMÂNĂ

TRANSFORMAREA CUNOASTERII

Ziua cărții | 23 aprilie 2026

Drd. Diana Nitescu
Cybersecurity | UPB - FAIMA

Cartea tipărită

Cartea digitală

Date

Biblioteca fizică

Biblioteca digitală

Baza de Date

ARHIVELE CUNOASTERII

- Fiecare generație a avut responsabilitatea să securizeze, conserve, promoveze și perpetueze moștenirea culturală.
- În era **transformării digitale** avem o responsabilitate suplimentară: de a transforma arhivele cunoașterii științifice în **arhive digitale**.
- Este posibil ca tot ceea ce nu este digital, mult timp, să nu mai existe și să nu mai contribuie la generarea progresului.
- România are oportunitatea de a face vizibilă arhiva sa de cunoaștere, cu costuri mai mici și expunere mai largă.

BIBLIOTECI

Carti
Publicatii
Documente

CĂRȚI

Enciclopedii
Tratate
Monografii
Ghiduri
Manuale

PUBLICAȚII

Articole științifice
Eseuri academice
Interviuri
Comunicari
Meta - analize
Studii de caz
Recenzii

DOCUMENTE

Date empirice
Jurnale de laborator
Rapoarte de cercetare
Documentatii tehnice
Teze doctorat
Manuscrise
Brevete

DE CE?

DIGITALIZAREA

carte tiparita - carte digitala - Date
Biblioteca fizica - biblioteca digitala - Baza de date

TRANSFORMAREA DIGITALA

Cartile devin suse de documentare pentru tehnologiile emergente, care vor genera noi cantitati de date epistemice (ex. AI, quantum computing)

NOILE BIBLIOTECI

Metadatele cartii, tokenizarea coautorilor / ideilor, algoitmi, securitate ciberetica devin elementele definatorii pentru o Biblioteca accesata de catre tehnologiile emergente.
Biblioteca = sistem inteligent = rețea globală = motor de idei, nu titluri

---

NOUA CARTE

Cartea nu mai este statica, ci devine interactivă, interogrativa, generativă, multi-versiune, dependentă de context, augmentata si imersiva

DIGITALIZAREA

2026

DIGITALIZAREA nu a schimbat doar formatul cărții, ci a schimbat întregul ecosistem: scriere, producție, distribuție, acces, autoritate și chiar felul în care citim.

DIGITALIZAREA a mutat lumea cărții: dintr-un ecosistem de obiecte și instituții într-un ecosistem de platforme, date și algoritmi pregatita pentru **TRANSFORMARE DIGITALĂ**

Digitalizarea transforma cartea in **Data** si biblioteca in **Baza de Date** (Big Data)

CARTEA

DE LA ACCES LA VIZIBILITATE

CARTE TIPĂRITĂ

1. drept de autor
2. scan
3. OCR (text editabil)
4. EPUB (pentru eBook)
5. Metadate (nume, autor, ISBN)
6. platformă digitală
7. Integrare în catalog

BIBLIOTECI DIGITALE

CARTEA DIGITALĂ

1. EPUB (standard)
2. dreptul de autor
3. cont platformă digitală
4. metadate carte
5. publicare
6. Indexare și distribuție

BIBLIOTECI DIGITALE

ASTĂZI

- Cărți integrate în biblioteci digitale distincte + biblioteci fizice
- Drept de autor
- Metadate

cantitatea > calitatea

MÂINE

- Cărți integrate în biblioteci digitale
- Drept de autor
- Metadate
- biblioteci integrate în platforme digitale mari (Big Data)

cantitatea = calitatea

VIITOR

- Idei din cărți sunt integrate de tehnologie pe teme care rezolvă probleme reale
- Generarea cărți noi de către AI, quantum computing
- Dreptul de autor hibrid

cantitatea < calitatea

TRANSFORMAREA CUNOAȘTERII

BIBLIOTECI DIGITALE

IMPACTUL

DIGITALIZĂRII

AVANTAJE

- Timp redus de publicare
- Costuri reduse
- Acces global instant
- Căutare rapidă în text
- Distribuție independentă
- Conservare digitală

RISURI

- Pierderea filtrului de calitate
- Dependența de platforme
- Fragilitate digitală – riscuri tehnice
- Piraterie distribuție ilegală masivă
- Volatilitatea dreptului de autor

NEXT

TRANSFORMAREA DIGITALA

2026 +

Edge Computing + Cloud Computing

- **Carte** distribuită local-global în funcție de nivelul de transparență
- conținut optimizat pentru: dispozitive, viteză internet sau context

- **Biblioteca** cu acces instant fără latență
- Biblioteci regionale inteligente – fiecare regiune are „versiune optimizată”
- Sincronizare globală continuă – toate bibliotecile se actualizează simultan

Big Data

- **Carte** optimizată pentru cititor (limba, vârsta, nivel de pregătire etc.)

- **Biblioteca** predictivă – știe ce vei căuta înainte să cauți
- Hărți de cunoaștere globale – detectează gap-urile de cunoaștere

Internetul lucrurilor (IoT)

- **Carte** contextuală
- arată informații când ești într-un loc relevant
- reacționează la obiecte din jur

- **Biblioteca** ambient * acces peste tot * nu mai există „aplicație”
- * acces din orice obiect * masă * perete * ochelari

Modele lingvistice | MLM

- **Carte** ca API de cunoaștere
- Explicații recursive

- **Biblioteca** explicativă multi-nivel
- bibliotecile devin grafuri de idei

AI

- **Carti** scrise cu/de AI
- carte interactivă cu AI chatbot
- capitole regenerate automat
- generare multi-strat
- personalizare extremă
- co-autorat permanent

- **Biblioteca** inteligentă
- bibliotecar AI
- reorganizare automată
- organizare semantică automată

TRANSFORMAREA DIGITALA

2026 +

Quantum Computing

- **Carte** scrisă de QC prin generare de conținut hipercomplex
- textul poate exista în mai multe forme / interpretari simultan

- **Biblioteca** este baza de date în care QC găsește relații între milioane de cărți simultan
- Bibliotecă ca „model de univers informațional” nu doar stochează, ci simulează conexiuni între cunoștințe

Realitate augmentată | RA

- **Cartea** = text + informație vizuală + animații live + modele 3D
- cartea „se activează” în locuri reale
- cititorul poate „lipi” informații în spațiu

- **Biblioteca** cu rafturi virtuale în cameră și navigare spațială

Realitate virtuală VR

- **Cartea** nu se mai citește, ci navighezi în interiorul ei
- cititorul devine participant
- poți „vedea” povestea din mai multe unghiuri

- **Biblioteca** complet virtuală
- rafturi infinite navigabile
- cititori simultani în aceeași bibliotecă virtuală

Blockchain

- **Cartea** devine cu proprietate fracționată – mai mulți autori/colaboratori
- proprietate digitală reală, verificată
- monetizare directă micro-plăți per capitol citit

- **Biblioteca** este un Catalog verificabil global și imposibil de falsificat
- se știe: cine a încărcat sau cine a modificat text

Web descentralizat (Web3)

- **Carte** fără platformă centrală
- cartea nu mai depinde de Amazon sau Google
- distribuție peer-to-peer
- fiecare cititor = nod

- **Biblioteca** rezistentă la cenzură – nu poate fi ștersă ușor
- Biblioteci distribuite, fără un centru unic
- replicare globală

TRANSFORMARE DIGITALĂ

CARTE

- Dematerializarea cărții
- Fragmentarea conținutului
- Explozia producției
- Schimbarea valorii cărții: modulară, măsurabilă, optimizabilă
- Schimbarea modului de citire
- Monitorizarea impactului
- Integrarea în ecosisteme
cartea = conținut + metadata + comportament utilizator

cartea va deveni proces

BIBLIOTECĂ

- De la depozit la motor de cautare /platformă
- Apariția bibliotecilor globale
- Model hibrid
- Bibliotecile devin sisteme de date
- Acces pe baza de algoritmi
- Apare „meta-biblioteca”
- Sistem inteligent de filtrare și descoperire
- Biblioteca = algoritm + index + interfață

biblioteca va deveni sistem inteligent

CUNOAȘTERE

- Supraîncărcare informațională
- Democratizarea accesului
- Accesul este mai deschis DAR vizibilitatea este mai controlată
- Acces platit

accesul va deveni algoritmic

IMPACT

CONCLUZII

DIGITALIZAREA

Transformă

- cartea în Date
- biblioteca în Baze de date

TRANSFORMAREA DIGITALĂ

Transformă

- cartea în PROCES dinamic interactiv și imersiv
- Biblioteca în SISTEM algoritmic inteligent, care reorganizează ideile, nu doar stochează titluri

CUNOASTEREA

- Cunoașterea devine un algoritmi de cautare, selecție și interogare
- Ideile devin hibride OM – TEHNOLOGIE
- Tehnologiile emergente ar putea genera singure biblioteci noi de date în timp record
- IP-ul devine incert și distribuit
- Pentru om devin prioritare nu documentarea, capacitatea de a înțelege informațiile, ci claritatea scopului exact de cautare și accesare informațiilor

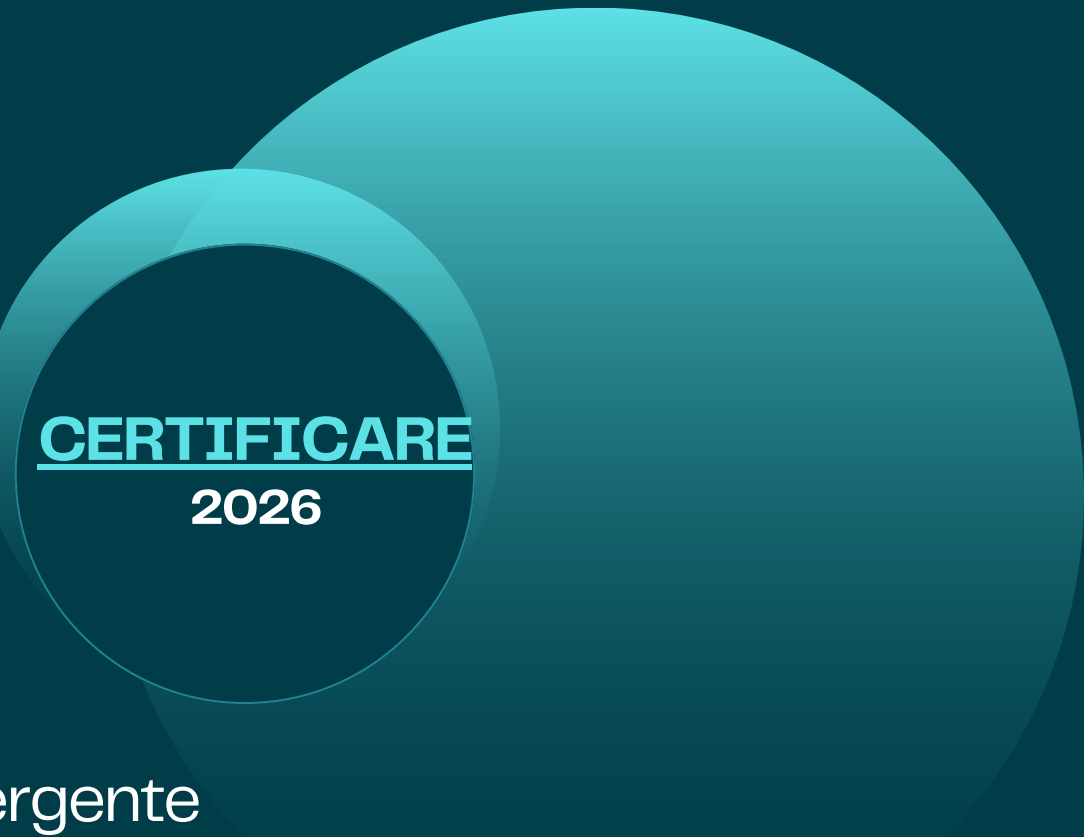
ADEVARUL ȘTIINȚIFIC

Va depinde de

- gradul de dezvoltare al tehnologiei
- mentenanța sistemelor
- securitatea cibernetică

BACK TO SCHOOL

CERTIFICARE
2026

NEW TECH

prezentarea fiecărei tehnologii emergente

TECH TRANSFER

Strategia și Planul R&D
al unei companii

GLOBAL BUSINESS

Scalare globală prin R&D

COMPETITIVE INTELLIGENCE

Management performant prin
tehnici de Intelligence